

Master Educational Leadership Hogeschool Saxion

*Verlag van de beperkte opleidingsbeoordeling
1 juni 2023*

Colofon

Instelling en opleiding

Saxion Hogeschool¹

Deventer

Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: positief

Opleiding: Master Educational Leadership

Niveau en oriëntatie: master in het hbo

Locatie: Deventer

Variant: Deeltijd

Croho-nummer: 70139

Visitatiecommissie

dr. R. (Ronald) Stevens, voorzitter

dr. W.R. (Rudy) Snippe, deskundige

dr. J. (Hanno) van Keulen, deskundige

F. (Frank) Roosenburg BEd, student-lid

drs. A.L. (Anne-Lise) Kamphuis, secretaris

De commissie is vooraf voorgelegd aan en goedgekeurd door de NVAO.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van

AeQui Nederland

Postbus 5050

3502 JB Utrecht

www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

¹ De naam van de instelling zoals vermeld in het croho-register is 'Saxion Hogeschool'. De instelling spreekt zelf echter over 'hogeschool Saxion'. In dit rapport zal verder deze laatste benaming gebruikt worden.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Samenvatting	4
Inleiding	6
1. Beoogde leerresultaten	8
2. Onderwijsleeromgeving	10
3. Toetsing	16
4. Gerealiseerde leerresultaten	19
Bijlagen	21
Bijlage 1 Visitatiecommissie	22
Bijlage 2 Bezoekprogramma	23
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	24

Samenvatting

Op 1 juni 2023 is de Master Educational Leadership (MEL) van hogeschool Saxion gevisiteerd door een commissie van AeQui. Het totaaloordeel van de commissie is **positief**. De commissie concludeert dat de opleiding op alle standaarden voldoende kwaliteit toont. De commissie is tevreden over de opvolging van de aanbevelingen van de commissie van de voorgaande opleidingsbeoordeling.

Beoogde leerresultaten

De professionele Master Educational Leadership (MEL) beoogt studenten op te leiden tot onderwijskundig leiders, die leidinggeven aan het leren van leerlingen/studenten en docenten(teams) binnen de school of opleiding. De leeropbrengst van de leerlingen/studenten staat daarbij centraal en onderbouwd interveniëren in de eigen onderwijspraktijk is het uitgangspunt. De commissie is positief over het profiel van de opleiding, dat goed aansluit bij behoeften in het werkveld en in de regio. Studenten werken tijdens de opleiding in het onderwijs (po, vo, mbo en hbo), meestal in een leidinggevende functie. De opleiding richt zich met name op school- en teamleiders uit het middenmanagement die verder willen groeien als onderwijskundig leider. De positionering en visie op onderwijskundig leiderschap zijn duidelijk en goed onderbouwd. De leeruitkomsten en eindtermen zijn adequaat geformuleerd en passend bij een master in het hbo. Ze sluiten ook goed aan bij de behoeften van het werkveld. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Onderwijsleeromgeving

Het curriculum is gedegen, systematisch en consistent opgebouwd, waarbij over alle stappen in de uitwerking goed is nagedacht. De zes leerlijnen zijn helder en geven een duidelijke structuur aan het programma. Het curriculum sluit goed aan op de doelgroep van de opleiding: de inhoud brengt studenten verder in hun ontwikkeling als onderwijskundig leider. De opleiding hanteert passende didactische werkvormen en de leeromgeving is goed afgestemd op de doelgroep van werkende studenten. De commissie is zeer positief over de krachtige leer-gemeenschap van docenten en studenten. Er is sprake van een sterk groepsgevoel, korte lijnen en onderlinge (persoonlijke) betrokkenheid. Ook de begeleiding van de persoonlijke en professionele

ontwikkeling is goed vormgegeven, onder meer door de inzet van externe coaches.

De toelatingscriteria zijn passend en de toelatingsprocedure is adequaat ingericht. Er is relatief veel studievertraging, maar deze wordt veelal veroorzaakt door privé omstandigheden van de werkende studenten. De studeerbaarheid van de opleiding is volgens de commissie op orde. Ook biedt de opleiding goede studiebegeleiding.

Het docententeam is zowel inhoudelijk als didactisch bekwaam. Docenten hebben sterke ankers in het werkveld, de wetenschap en het onderzoek. Veel docenten werken ook als onderzoeker in een lectoraat. Het team kent een mooie diversiteit qua achtergrond en laat een sterk lerende en kritisch reflectieve houding zien. Binnen de leerlijnen werken docenten veelal in duo's samen. Ook binnen het gehele docententeam wordt goed samengewerkt. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Toetsing

Het toetsprogramma van de opleiding zit over het algemeen goed in elkaar. De keuze voor beroepsproducten als toetsvorm past goed bij de opleiding. Ook de informatie over de toetsen richting studenten is op orde. Het beoordelingsproces is zeer zorgvuldig vormgegeven, op basis van duidelijke toetsmatrijzen en rubrics. Het vier-ogenprincipe wordt adequaat ingezet, er is veel aandacht voor kalibratie en er wordt zeer rijke feedback gegeven aan de studenten. De examencommissie functioneert naar behoren. Ze is deskundig en werkt volgens een gedegen protocol voor de borging van kwaliteit van toetsing en beoordeling. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

De afstudeeropdracht wordt door de opleiding benoemd als het 'eindwerk' van de opleiding, waarin alle leeruitkomsten en leerlijnen samen komen en waarin studenten de inzichten uit de verschillende leerlijnen integreren. De afstudeeropdrachten zijn van voldoende niveau en laten zien dat de studenten de leeruitkomsten hebben bereikt. Alumni zijn zeer tevreden over de opleiding en kijken er positief op terug. De opleiding sluit goed aan bij de beroepspraktijk en heeft een positieve impact op de carrière van afgestudeerden. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Aanbevelingen

Met het oog op de toekomst geeft de commissie de volgende suggesties ter overweging:

- Verbreed de visie op onderwijskundig leiderschap door het meenemen en aanbieden van meerdere leiderschapsperspectieven.
- Treed meer naar buiten en haal meer input van buiten naar binnen door samenwerking en uitwisseling op te zoeken met externen. Maak daarbij ook gebruik van bestaande banden met het werkveld en regionale samenwerkingen.
- Besteed in de leeruitkomsten en het curriculum meer expliciet aandacht aan de pijler 'Interprofessioneel handelen' uit de professionele masterstandaard.
- Geef de leerlijn Persoonlijk Leiderschap meer gewicht en veranker deze in andere opdrachten en leerlijnen, zodat de leerlijn meer integraal onderdeel wordt van de gehele opleiding.
- Verstevig het geheel van literatuur in de opleiding, door bijvoorbeeld meer internationale literatuur te gebruiken, meer aandacht te besteden aan andere leiderschapsperspectieven dan Leithwood, en studenten meer te stimuleren om niet alleen gebruik te maken van de aangeboden literatuur, maar ook zelf relevante literatuur te verkennen.
- Vergroot de variatie in toetsvormen, door naast de schriftelijke verslagen vaker andere toetsvormen in te zetten, zoals presentaties.
- Maak de relatie tussen de leeruitkomsten/eindtermen van de opleiding en de leerdoelen van de modules expliciet zichtbaar in de toetsdossiers.
- Pas de beoordelingscriteria voor de afstudeeropdracht aan en besteed daarin expliciet aandacht aan de leeruitkomsten buiten onderzoek.
- Controleer of de vraagstukken van afstudeeropdrachten voldoende complex zijn voor het masterniveau en overweeg om de criteria waaraan het vraagstuk moet voldoen aan te scherpen.
- Examencommissie: neem een grotere jaarlijkse steekproef van afstudeerwerken om te controleren. Houd oog voor het bewaken van de onafhankelijke positie.

Alle standaarden van het NVAO kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft de visitatiecommissie een **positief advies** inzake accreditatie van de Master Educational Leadership.

Namens de voltallige visitatiecommissie,
Utrecht, juli 2023

dr. R. Stevens
Voorzitter

drs. A.L. Kamphuis
Secretaris

Inleiding

De professionele Master Educational Leadership (MEL) beoogt (werkende) studenten op te leiden tot onderwijskundig leiders, die leiding geven aan het leren van leerlingen/studenten en docenten(teams) binnen de school. Afgestudeerden mogen de titel Master of Arts (MA) voeren.

De instelling

Hogeschool Saxion heeft ruim 26.000 studenten, verspreid over drie locaties: Apeldoorn, Deventer en Enschede. De hogeschool kent 12 academies met elk een eigen aanbod van opleidingen. In totaal biedt de hogeschool 126 opleidingen aan, waaronder Ad-, bachelor- en masteropleidingen. De hogeschool kent ruim 30 lectoraten. Het doel van de hogeschool is om studenten op te leiden voor de banen van nu en de toekomst door middel van interdisciplinair en toekomstgericht onderwijs. Daarbij is veel aandacht voor een leven lang leren en ondernemerschap. Living Technology is de inhoudelijke focus binnen het onderwijs en onderzoek. Het onderwijsmodel is gebaseerd op de visie 'Doeners met Denkkracht' en gericht op integraal onderzoekend onderwijs.

De opleiding

De MEL valt onder de Academie Pedagogiek & Onderwijs (APO) en is verbonden aan het lectoraat 'Innovatief en Effectief Onderwijs'. De MEL is gericht op leidinggevend in het onderwijs die hun onderwijskundig leiderschap (verder) willen ontwikkelen. De studentengroep bestaat uit een mix van leidinggevend in het primair onderwijs (po), voortgezet onderwijs (vo), middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hoger beroepsonderwijs (hbo). De tweejarige opleiding omvat 60 EC en wordt in deeltijd aangeboden. De opleiding heeft gekozen voor een Engelstalige naam en sluit daarmee aan bij landelijke afspraken binnen het cluster, het panel vindt dat een begrijpelijke keuze. De opleiding wordt in de Nederlandse taal aangeboden.

De visitatie

Hogeschool Saxion heeft aan AeQui opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie is uitgevoerd op basis van de beperkte opleidingsbeoordeling uit het NVAO-kader 2018, volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. De commissie heeft zich daarbij expliciet georiënteerd op het cluster waarin deze opleiding geplaatst is. Dit is met de voltallige commissie gedaan, tijdens het voorbereidend overleg, en afsluitend bij de oordeelsvorming. De hiertoe benodigde kennis was aanwezig in (een deel van) de commissie.

De bezokedag vond plaats op 1 juni 2023. Aan het begin van de bezokedag heeft een intern vooroverleg van de commissie plaatsgevonden. Op 25 mei was een online inloopsprek ingepland. Er waren geen aanmeldingen voor dit open spreekuur.

De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; de commissie heeft de benodigde informatie gekregen om tot een beoordeling te komen. Aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie.

Deze rapportage is in juli 2023 in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding gaat een ontwikkelgesprek plaatsvinden. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

Aanbevelingen vorige opleidingsbeoordeling

De commissie die de vorige opleidingsbeoordeling heeft uitgevoerd (2017), heeft de opleiding als voldoende beoordeeld. Daarnaast heeft ze zes aanbevelingen gegeven. In het zelfevaluatierapport voor de huidige opleidingsbeoordeling is per aanbeveling toegelicht hoe de opleiding die heeft opgevolgd. De commissie is van oordeel dat de opleiding serieus met de aanbevelingen aan de slag is gegaan. De meeste zijn adequaat opge-

pakt en vertaald naar verbeteringen in de kwaliteit van het onderwijs. De aanbeveling over internationalisering is wel opgepakt, maar blijft een aandachtspunt dat ook in de huidige opleidingsbeoordeling aan bod is gekomen. De aanbeveling over het toevoegen van weging aan de beoordelingscriteria van het eindwerk heeft de opleiding niet opgepakt, omdat zij juist koos voor een meer holistische benadering bij beoordeling. De commissie kan zich vinden in de onderbouwing van deze keuze.

1. Beoogde leerresultaten

De professionele Master Educational Leadership (MEL) beoogt studenten op te leiden tot onderwijskundig leiders, die leiding geven aan het leren van leerlingen/studenten en docenten(teams) binnen de school. De leeropbrengst van de leerlingen/studenten staat daarbij centraal en onderbouwd interveniëren in de eigen onderwijspraktijk is het uitgangspunt. De commissie is positief over het profiel van de opleiding, dat goed aansluit bij behoeften in het werkveld en in de regio. Studenten van de opleiding werken tijdens de opleiding in het onderwijs (po, vo, mbo en hbo), meestal in een leidinggevende functie. De opleiding richt zich met name op school- en teamleiders uit het middenmanagement die verder willen groeien als onderwijskundig leider. De positionering en visie op onderwijskundig leiderschap zijn duidelijk en goed onderbouwd. De leeruitkomsten en eindtermen zijn adequaat geformuleerd en passend bij een master in het hbo. Ze sluiten ook goed aan bij de behoeften van het werkveld. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

Profiel

De opleiding beoogt (werkende) studenten op te leiden tot onderwijskundig leiders, waarbij de leeropbrengst van de leerlingen/studenten centraal staan. Studenten leren om leiding te geven aan het leren, niet alleen van leerlingen/studenten van de school, maar ook van docenten binnen de school. Daarbij is onderbouwd interveniëren in de eigen onderwijspraktijk het uitgangspunt. In de visie van de opleiding op onderwijskundig leiderschap staan de vier leiderschapspraktijken van Leithwood centraal. Vanuit die visie legt de opleiding ook veel nadruk op de ontwikkeling van persoonlijk leiderschap.

De opleiding is gericht op onderwijskundig leiderschap in uiteenlopende onderwijssectoren: po, vo, mbo en hbo. Studenten van de opleiding werken in het onderwijs, meestal in een leidinggevende functie. Als ze geen leidinggevende functie hebben, zijn ze door hun school of opleiding gemandateerd voor leidinggevende taken. In de studentengroep zijn alle genoemde onderwijssectoren vertegenwoordigd. De meesten zijn afkomstig uit het po en vo. Studenten hebben over het algemeen een leidinggevende functie in het middenmanagement (zoals teamleider of schoolleider). Tijdens de bezoekdag gaf het opleidingsmanagement aan dat de doelgroep van

de opleiding voornamelijk bestaat uit leidinggevers op dit niveau die vanuit hun rol verder door willen groeien als onderwijskundig leider. Hoewel hoger management en bestuurders welkom zijn in de opleiding, is deze groep minder sterk vertegenwoordigd in de studentenpopulatie.

Leeruitkomsten

De opleiding heeft zeven leeruitkomsten (leerresultaten) gedefinieerd rond denken en handelen: integraal denken en handelen, innovatief denken en handelen, reflectief en cyclisch denken en handelen, inspirerend denken en handelen, ondernemend denken en handelen, onderzoekend denken en handelen en opbrengstgericht denken en handelen. In het Onderwijs- en Toetsbeleid zijn de zeven leeruitkomsten uitgewerkt in eindtermen aan de hand van de Dublin descriptoren. Daarnaast bevat het Onderwijs- en Toetsbeleid een tabel waarin de leeruitkomsten zijn gerelateerd aan de dimensies van het Nederlands Kwalificatieraamwerk (NLQF).

In het 'Dashboard kwaliteit MEL' wordt beschreven hoe de vier pijlers van de professionele masterstandaard van de Vereniging Hogescholen (2019) terugkomen in de opleiding. Daarbij geeft

de opleiding aan dat 'Meesterschap', 'Onderzoekend vermogen' en 'Doorwerking' in haar ogen goed aan bod komen. De pijler 'Interprofessioneel handelen' kan volgens de opleiding nog versterkt worden.

Het Onderwijs- en Toetsbeleid beschrijft dat de leeruitkomsten zijn afgestemd op de competenties voor leidinggevendend die zijn vastgesteld door de brancheorganisaties voor het po en vo. Het 'Dashboard kwaliteit MEL' vermeldt dat de leeruitkomsten ook worden uitgewisseld in het landelijk MEL-netwerk en dat hier tevens afstemming plaatsvindt over de rol van onderzoek in de opleiding. Daarnaast zijn de leeruitkomsten onderwerp van gesprek tijdens de jaarlijkse focusgroep met alumni. Als laatste vindt afstemming plaats in de beroepenveldcommissie. Sinds september 2022 heeft de opleiding een beroepenveldcommissie, gezamenlijk met de Master Leren en Innoveren Teacher Leader (MLI), een andere masteropleiding van de APO. In de beroepenveldcommissie zijn alle onderwijssectoren (po, vo, mbo en hbo) vertegenwoordigd. De beroepenveldcommissie komt twee keer per jaar bij elkaar. Behalve via de beroepenveldcommissie houdt de opleiding ook contact met het werkveld door middel van gesprekken met de schoolbesturen van scholen waar studenten en alumni werken. Tijdens de coronaperiode zijn deze gesprekken tijdelijk niet gevoerd, maar de opleiding heeft deze gesprekken ondertussen weer opgepakt.

Overwegingen

De commissie is positief over het profiel van de opleiding. Ze waardeert de keuze voor een duidelijke doelgroep, namelijk school- en teamleiders uit het middenmanagement die verder willen groeien als onderwijskundig leider. Volgens de commissie sluit dit profiel goed aan bij behoeften in het werkveld en in de regio. Wel zou de opleiding volgens de commissie het mbo en hbo meer

nadrukkelijk mee kunnen nemen in de positionering. De commissie ziet daarin kansen voor groei in instroom.

De commissie is van mening dat de positionering en visie op onderwijskundig leiderschap duidelijk en goed onderbouwd zijn. Tegelijkertijd denkt de commissie dat er ruimte is in de opleiding om de visie op onderwijskundig leiderschap te verbreden door het meenemen en aanbieden van meerdere leiderschapspectieven. Daarnaast kan de opleiding meer naar buiten treden en meer input van buiten naar binnen halen door nog meer samenwerking en uitwisseling op te zoeken met externen. De opleiding kan volgens de commissie ook meer gebruik maken van bestaande banden met het werkveld en regionale samenwerkingen. Zodoende kunnen ontwikkelingen in het werkveld en de wetenschap nog beter geïntegreerd worden in de opleiding. Daarnaast liggen er in externe samenwerkingen volgens de commissie ook kansen met het oog op werving van nieuwe studenten.

De leeruitkomsten en eindtermen zijn volgens de commissie adequaat geformuleerd en passend bij een master in het hbo. Ze zijn goed afgestemd op het masterniveau zoals beschreven in de Dublin descriptor en het NLQF. De commissie vindt de leeruitkomsten en eindtermen ook goed aansluiten bij de behoeften van het werkveld. Ze waardeert de wijzen waarop de opleiding het werkveld en alumni betreft bij het reflecteren op de leeruitkomsten. De commissie onderschrijft de constatering van de opleiding dat de pijler 'Interprofessioneel handelen' uit de professionele masterstandaard versterkt kan worden en adviseert de opleiding om hier in de leeruitkomsten meer expliciet aandacht aan te besteden.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

2. Onderwijsleeromgeving

Het curriculum is gedegen, systematisch en consistent opgebouwd, waarbij over alle stappen in de uitwerking goed is nagedacht. De zes leerlijnen zijn helder en geven een duidelijke structuur aan het programma. Het curriculum sluit goed aan op de doelgroep van de opleiding: de inhoud brengt studenten verder in hun ontwikkeling als onderwijskundig leider. De opleiding hanteert passende didactische werkvormen en de leeromgeving is goed afgestemd op de doelgroep van werkende studenten. De commissie is zeer positief over de krachtige leergemeenschap van docenten en studenten. Er is sprake van een sterk groepsgevoel, korte lijnen en onderlinge (persoonlijke) betrokkenheid. Ook de begeleiding van de persoonlijke en professionele ontwikkeling is goed vormgegeven, onder meer door de inzet van externe coaches.

De toelatingscriteria zijn passend en de toelatingsprocedure is adequaat ingericht. Er is relatief veel studievertraging, maar deze wordt veelal veroorzaakt door privé-omstandigheden van de werkende studenten. De studeerbaarheid van de opleiding is volgens de commissie op orde. Ook biedt de opleiding goede studiebegeleiding. Het docententeam is zowel inhoudelijk als didactisch bekwaam. Docenten hebben sterke ankers in het werkveld, de wetenschap en het onderzoek. Veel docenten werken ook als onderzoeker in een lectoraat. Het team kent een mooie diversiteit qua achtergrond en laat een sterk lerende en kritisch reflectieve houding zien. Binnen de leerlijnen werken docenten veelal in duo's samen. Ook binnen het gehele docententeam wordt goed samengewerkt. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

Curriculum

Het tweejarige programma bestaat uit 60 EC en wordt in deeltijd aangeboden. Het curriculum van de opleiding is opgebouwd aan de hand van zes leerlijnen: Onderwijs, Visie, Mensen, Organisatie, Onderzoek en Persoonlijk Leiderschap. De eerste vier leerlijnen zijn gebaseerd op de vier leiderschapspraktijken zoals beschreven door Leithwood. Deze leerlijnen bevatten ieder een 5 EC module in het eerste jaar. In het tweede jaar komen Onderwijs en Organisatie gecombineerd aan de orde in een 3 EC module. Ditzelfde geldt voor Visie en Mensen. De leerlijn Onderzoek bestaat uit twee 3 EC modules over onderzoeksmethodologie in het eerste jaar en een afstudeeropdracht van 21 EC in het tweede jaar. De leerlijn Persoonlijk Leiderschap bestaat uit een 4 EC module in het eerste jaar en een daarop voortbouwende 3 EC module in het tweede jaar.

In het toetsplan is aangegeven in welke modules de leeruitkomsten/eindtermen aan bod komen. Hieruit blijkt dat alle leeruitkomsten/eindtermen

terugkomen in de afstudeeropdracht. Voor elke module is een studiewijzer uitgewerkt, waarin is aangegeven aan welke leeruitkomsten de module bijdraagt. De studiewijzers bevatten daarnaast informatie over de leeractiviteiten, toetsing en bronnen en materialen.

Uit de gesprekken met studenten en alumni tijdens de bezoekdag blijkt dat zij over het algemeen zeer tevreden zijn over het curriculum. De opleiding helpt hen om de samenhang van verschillende aspecten te zien en daagt hen uit om kritisch naar (de onderbouwing van) keuzes in onderwijskundig leiderschap te kijken. Ook hebben ze veel waardering voor de aandacht voor persoonlijk leiderschap.

Studenten die in het mbo of hbo werkzaam zijn, gaven wel aan dat het curriculum voornamelijk op het po en vo gericht is, onder andere in de literatuurkeuze. Nadat ze deze feedback aan het opleidingsmanagement hadden gecommuniceerd, za-

gen ze dat dit direct werd opgepakt door docenten, onder andere door bij de literatuur extra suggesties te geven voor mbo en hbo.

Een ander aandachtspunt dat door studenten naar voren werd gebracht, is de verdeling van de studielast. Studenten gaven aan dat het eerste jaar pittig is en dat met name de eerste helft van het tweede jaar wat minder intensief is. Volgens de studenten zou de verdeling van de studielast kunnen worden verbeterd.

Afstudeeropdracht

De afstudeeropdracht bestaat uit een onderwijskundig, praktijkgericht onderzoek binnen de eigen school. Het onderzoek is ontwerpgericht, wat betekent dat een interventie wordt ontworpen en uitgevoerd in de eigen onderwijspraktijk. De interventie is gericht op school- en/of teamontwikkeling. De opdracht wordt afgesloten met een onderzoeksverslag, een rondetafelpresentatie en een eindpresentatie. De afstudeeropdracht start met de analyse van het praktijkvraagstuk. Uit de gesprekken tijdens de bezochtdag kwam naar voren dat begeleiders (tutoren) in deze fase regelmatig bij moeten sturen om te zorgen dat het project haalbaar en praktisch uitvoerbaar is. De opleiding vindt het van essentieel belang dat de gehele ontwerpgerichte onderzoekscyclus doorlopen wordt, wat betekent dat het praktijkvraagstuk goed moet worden afgebakend. Een ander belangrijk onderdeel van de afstudeeropdracht is dat de student zijn/haar rol als onderwijskundig leider uitvoert, daar onderzoek naar doet en op reflecteert.

Ter ondersteuning van de afstudeeropdracht worden in jaar 2 vier colleges gegeven over de verschillende fasen van ontwerpgericht onderzoek. Daarnaast nemen studenten tijdens de afstudeeropdracht deel aan een tutorgroep. De tutorgroep bestaat uit 4 tot 7 studenten en wordt begeleid door een tutor (een van de docenten). In de tutorgroep wordt gewerkt vanuit het gedachtegoed van professionele leergemeenschappen, waarbij veel aandacht is voor reflectie en waarin

studenten met en van elkaar leren. Tijdens de bezochtdag gaven studenten aan heel tevreden te zijn over de tutorgroep. Zij gaven ook aan dat er goed met hen wordt meegedacht en dat er veel ruimte is voor een flexibele invulling van de afstudeeropdracht zodat die aansluit bij de wensen en mogelijkheden van de student.

Leeromgeving

Het programma is vormgegeven met als uitgangspunten dat het leidinggeven aan leren centraal staat, dat er onderbouwde interventies in de eigen onderwijspraktijk worden uitgevoerd en dat studenten en docenten samen een leergemeenschap vormen.

Het leren binnen de opleiding vindt in verschillende omgevingen plaats. Ten eerste zijn er tweewekelijks MEL-collegedagen op de Saxion-locatie in Deventer. Tijdens deze dagen vinden werkcolleges plaats en wordt in groepen gewerkt aan opdrachten. Er is veel ruimte voor discussies en (peer)feedback. Ook vinden er gastcolleges en inspiratiesessies (in samenwerking met MLI) plaats. Daarnaast is de eigen beroepspraktijk (school of opleiding) van de student een belangrijke omgeving waar geleerd wordt. In deze omgeving verzamelen studenten data en voeren ze onderbouwde interventies uit. De invulling en thematiek van deze opdrachten kan worden toegespitst op de werkomgeving van de student. Tijdens de bezochtdag bevestigden de studenten dat er veel ruimte is om opdrachten af te stemmen op de eigen onderwijspraktijk.

Gedurende de opleiding worden studenten begeleid door een externe coach. Dit is een onderwijskundig leider buiten de eigen onderwijsorganisatie. Studenten voeren drie keer per jaar een gesprek met deze coach, waarbij ze werken aan hun eigen leervragen. Tijdens de bezochtdag legde de opleiding uit dat deze coaching onderdeel is van de leerlijn Persoonlijk Leiderschap. Studenten beschrijven hun groeiproces in een portfolio. De opleiding heeft een lijst met externe coaches waarmee de opleiding goede ervaringen heeft. Studenten kunnen een voorkeur aangeven voor de

sector waarin de coach werkzaam is, waardoor de aansluiting bij de leervragen en onderwijssector van de student kan worden geoptimaliseerd. Uit de gesprekken met studenten en alumni blijkt dat zij zeer positief zijn over de coaches.

Als laatste vindt een deel van het leren tijdens de opleiding plaats in de vorm van zelfstudie en individuele opdrachten. Hierbij is de online leeromgeving ondersteunend. Op dit moment maakt de opleiding hiervoor gebruik van Blackboard.

Tijdens de bezoekdag is meerdere malen gesproken over de leergemeenschap binnen de opleiding. Zowel docenten als studenten gaven voorbeelden van hoe dit 'community-gevoel' tot uiting komt. Zo werd genoemd dat er tijdens de MEL-collegedagen gezamenlijk wordt geluncht, waardoor de onderlinge persoonlijke betrokkenheid vergroot wordt. Zo zijn studenten en docenten relatief goed op de hoogte van elkaars (persoonlijke) omstandigheden. Studenten gaven aan het prettig te vinden dat er een sterke verbinding met elkaar en veel onderling begrip is. De leergemeenschap komt ook tot uiting in de bezoeken die studenten bij elkaars scholen afleggen in jaar 2. Studenten gaven tijdens het gesprek aan dat deze bezoeken een grote leeropbrengst hebben, onder andere doordat je bij elkaar in de keuken kijkt en andere werkwijzen ziet. Door het bezoek van anderen in je eigen werkomgeving word je je ook bewust van je eigen blinde vlekken.

In de opbouw van de opleiding wordt toegewerkt naar een steeds grotere zelfstandigheid van studenten. In het eerste jaar zijn de bijeenkomsten en toetsen meer afgebakend en ingevuld door de docent. In het tweede jaar zijn studenten meer zelf verantwoordelijk voor de invulling van opdrachten (zoals de afstudeeropdracht) en bijeenkomsten (zoals die van de tutorgroep).

Internationalisering

In de documentatie en tijdens de bezoekdag gaf de opleiding aan dat ze nog zoekende is naar een goede uitwerking van internationalisering in het programma. De opleiding is immers primair gericht op het Nederlandse werkveld. Er wordt al wel

gebruik gemaakt van internationale literatuur. Daarnaast wordt momenteel verkend of er samenwerkingen met buitenlandse opleidingen kunnen worden opgezet.

Studenten gaven in het gesprek aan dat zij behoefte hadden aan meer reflectie op het Nederlandse onderwijssysteem aan de hand van voorbeelden uit het buitenland. Volgens de studenten is aandacht voor verdieping in buitenlands onderwijs een kans voor de opleiding.

Toelating

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een relevant hbo- of wo-diploma. Daarnaast moeten studenten enige jaren ervaring hebben in een leidinggevende functie of taak en tijdens de opleiding een leidinggevende functie bekleden of de gelegenheid hebben om te werken in een leidinggevende rol.

Kandidaten maken een intake-opdracht, waarin ze hun huidige leidinggevende functie en hun motivatie voor de opleiding beschrijven. Ook beschrijven ze welke verandering ze in hun school of opleiding willen doorvoeren en voegen ze een zelfgeschreven (beleids)document bij. Daarna vindt een intakegesprek met de academic director en de course director plaats. Hierin wordt niet alleen gecontroleerd of de kandidaat aan de toelatingseisen voldoet, maar wordt ook aandacht besteed aan het verwachte niveau en de haalbaarheid van de opleiding in het licht van de privé-situatie en de combinatie met werken.

Studiesucces

Over het algemeen studeert een relatief groot gedeelte van de studenten niet nominaal af (binnen twee jaar). Bij het cohort 2019-2021 studeerde minder dan de helft binnen twee jaar af (43%) en 57% binnen drie jaar. Van het cohort 2020-2022 studeerde 43% nominaal af. Na 2,5 jaar was het diplomarendement 48%. De recente rendementen zijn lager dan in de jaren ervoor, toen ongeveer driekwart van de studenten binnen drie jaar afstudeerde. In de documentatie geeft de opleiding aan dat dit verschil (deels) te maken heeft

met de hogere uitval in de cohorten van 2019 en 2020, mogelijk als gevolg van de coronapandemie.

In de documentatie geeft de opleiding aan dat de redenen voor studievertraging grotendeels moeten worden gezocht in de combinatie van studie met een veeleisende baan en (vaak) een gezinsleven. De opleiding probeert studievertraging tegen te gaan door zich flexibel op te stellen en maatwerk te bieden, bijvoorbeeld door het hanteren van meerdere inlevermomenten en het aanbieden van inhoud via kennisclips en opgenomen colleges, zodat studenten in hun eigen tijd kunnen studeren. De studievoortgang is onderdeel van gesprek tijdens de studieloopbaanbegeleiding (SLB). Alle eerstejaarsstudenten hebben een SLB-gesprek met de course director. Daarbovenop kunnen zij, net als de tweedejaars studenten, op eigen initiatief afspraken maken met de studieloopbaanbegeleider.

Docenten

Het onderwijs in de opleiding wordt verzorgd door een docententeam van negen docenten. Alle docenten zijn opgeleid op minimaal master-niveau en vijf zijn gepromoveerd. Zeven teamleden werken tevens als onderzoeker bij een lectoraat, waarvan zes bij het lectoraat 'Innovatief en Effectief Onderwijs' en één bij het lectoraat 'Vernieuwend Onderwijs'. De teamleden hebben achtergronden in onderwijskundig leiderschap, onderwijskunde, lerarenopleidingen, psychologie, organisatiekunde en coaching.

De docenten werken in duo's binnen de leerlijnen. Dit creëert afwisseling en continuïteit voor de studenten en daarnaast biedt het de docenten gelegenheid om te sparren over de inhoud en werkvormen van de modules en over de beoordeling van de beroepsproducten.

Uit de bezokedag blijkt dat het gehele docententeam elkaar regelmatig treft op docentvergaderingen, waar de leerlijnen en overkoepelende za-

ken besproken worden. Op die manier blijven docenten op de hoogte van elkaars leerlijnen en kunnen zij in hun eigen onderwijs dwarsverbanden leggen.

Uit de gesprekken met studenten en alumni blijkt dat zij positief zijn over de docenten. Zij waarderen onder meer de grote (persoonlijke) betrokkenheid van de docenten. Ook gaven de studenten aan dat docenten hun onderwijs en begeleiding goed afstemmen op de onderwijspraktijk waar studenten in hun eigen werk mee te maken hebben.

Overwegingen

De commissie is van mening dat het curriculum gedegen in elkaar zit. Het is systematisch en consistent opgebouwd. De leerlijnen zijn helder en geven een duidelijke structuur aan het programma. De manier waarop de leeruitkomsten zijn uitgewerkt in leerlijnen en modules laat volgens de commissie zien dat over alle stappen goed is nagedacht. De commissie heeft begrip voor de keuze van de opleiding om de reikwijdte van de afstudeeropdracht af te bakenen en voor de onderbouwing dat dit nodig is om het evidence-informed werken te kunnen realiseren. De commissie constateert wel dat de afstudeeropdrachten hierdoor meestal beperkt blijven tot 'kleinere' interventies. Studenten zouden wellicht meer gestimuleerd kunnen worden om te kiezen voor bredere en meer complexe onderwerpen, zoals visieontwikkeling en overkoepelende (maatschappelijke) vraagstukken.

Het curriculum sluit volgens de commissie goed aan op de doelgroep die de opleiding voor ogen heeft. De commissie heeft mooie voorbeelden gehoord van de wijze waarop de inhoud en theorieën die worden aangeboden studenten daadwerkelijk verder brengen in hun ontwikkeling als onderwijskundig leider. De commissie constateert dat studenten over het algemeen positief zijn over het curriculum. Wel vinden studenten dat de studielast niet optimaal verdeeld is over de twee jaren. De commissie wil de opleiding meegeven

om te bekijken hoe een meer evenredige spreiding van de studielast bereikt kan worden.

De commissie vindt dat de aandacht voor reflectie op de rol als onderwijskundig leider nog sterker in het curriculum naar voren kan worden gebracht. Dit aspect komt nu met name in de leerlijn Persoonlijk Leiderschap naar voren. Deze leerlijn behoort volgens de commissie tot de kern van de opleiding. Het is nu vormgegeven als een aparte leerlijn, terwijl de thematiek in feite in de hele opleiding van belang is. De commissie adviseert om deze leerlijn meer gewicht te geven en beter te verankeren in andere opdrachten en leerlijnen. Op die manier wordt de leerlijn meer integraal onderdeel van de gehele opleiding. In verband hiermee adviseert de commissie ook om de pijler 'Interprofessioneel handelen' uit de professionele masterstandaard meer te benadrukken in het curriculum.

Op het vlak van literatuur kan volgens de commissie ook nog een verbetering worden gemaakt. De commissie is van mening dat de literatuur over de hele linie wat bescheiden is. De commissie adviseert daarom om het geheel van literatuur in de opleiding te verstevigen. Zo kan er meer internationale literatuur gebruikt worden. Ook kan meer aandacht worden besteed aan andere leiderschaps perspectieven dan Leithwood (bijvoorbeeld vanuit de veranderkunde). Daarnaast kunnen studenten meer gestimuleerd worden om niet alleen gebruik te maken van de aangeboden literatuur, maar ook zelf relevante literatuur te verkennen.

De commissie heeft veel waardering voor de leeromgeving. De opleiding hanteert passende didactische werkvormen en kent een mooie mix van verschillende leeromgevingen. Het geheel is goed afgestemd op de doelgroep van werkende studenten. De commissie is zeer positief over de krachtige leergemeenschap van docenten en studenten. Er is sprake van een sterk groepsgevoel, korte lijnen en onderlinge (persoonlijke) betrokkenheid. Dit draagt duidelijk bij aan het leerproces van de studenten. De commissie vindt ook dat

de begeleiding van de persoonlijke en professionele ontwikkeling in de opleiding goed is vormgegeven. In dat kader waardeert de commissie in het bijzonder de inzet van externe coaches.

De commissie constateert dat internationalisering beperkt aandacht krijgt. Ze heeft begrip voor de keuze van de opleiding om hier op dit moment minder prioriteit aan te geven. Toch ziet de commissie wel mogelijkheden om internationalisering sterker te benadrukken. Zo onderschrijft de commissie de suggestie van de studenten om meer aandacht te geven aan buitenlandse onderwijspraktijken ter vergelijking en inspiratie, aangezien dit bijdraagt aan de reflectie op de Nederlandse onderwijspraktijk. De commissie adviseert om te bekijken hoe deze internationale contexten een grotere plek in het curriculum kunnen krijgen.

De toelatingscriteria zijn volgens de commissie passend bij de opleiding en de doelgroep. De toelatingsprocedure is ook adequaat ingericht. De commissie constateert dat er relatief veel studievertraging is, maar ze heeft geen reden om aan te nemen dat dit veroorzaakt wordt door de inrichting van de onderwijsleeromgeving. De studdeerbaarheid van de opleiding is volgens de commissie op orde. De commissie begrijpt en herkent dat studievertraging bij deze doelgroep van werkende studenten veelal veroorzaakt wordt door privé-omstandigheden. De opleiding biedt volgens de commissie goede studiebegeleiding en spant zich voldoende in om studievertraging te beperken.

De commissie is positief over het docententeam. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch bekwaam. Ze hebben sterke ankers in het werkveld, de wetenschap en het onderzoek, onder meer door de betrokkenheid bij lectoraten. Het team kent een mooie diversiteit qua achtergrond. De commissie waardeert de sterk lerende en kritisch reflectieve houding die de docenten laten zien. Ook is duidelijk dat de docenten sterk betrokken zijn bij de studenten en de opleiding en echt als een team functioneren. Het feit dat docenten binnen de leerlijnen in duo's werken wordt

zeer gewaardeerd door de commissie. De commissie vindt wel dat het docententeam enigszins intern gericht is. Ze raadt de opleiding aan om meer input van buiten naar binnen te halen, bijvoorbeeld in de vorm van gastdocenten (met een leiderschapspositie en/of een ander theoretisch kader). Dit zou tevens helpen om een breder

beeld van onderwijskundig leiderschap te schetsen en meerdere perspectieven te laten zien.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

3. Toetsing

Het toetsprogramma van de opleiding zit over het algemeen goed in elkaar. De keuze voor beroepsproducten als toetsvorm past goed bij de opleiding. Ook de informatie over de toetsen richting studenten is op orde. Het beoordelingsproces is zeer zorgvuldig vormgegeven, op basis van duidelijke toetsmatrijzen en rubrics. Het vier-ogenprincipe wordt adequaat ingezet, er is veel aandacht voor kalibratie en er wordt zeer rijke feedback gegeven aan de studenten. De examencommissie functioneert naar behoren. Ze is deskundig en werkt volgens een degelijk protocol voor de borging van kwaliteit van toetsing en beoordeling. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

Toetsprogramma

Het Onderwijs- en Toetsbeleid (2023) beschrijft hoe toetsing en beoordeling in de opleiding zijn vormgegeven. In het 'Dashboard kwaliteit MEL' wordt aangegeven dat het Onderwijs- en Toetsbeleid is afgestemd op de Saxion Toetsvisie uit 2023 en op het Saxion Toetsingskader uit 2017.

Toetsing in de opleiding vindt plaats door middel van toepassingsgerichte beroepsproducten die zoveel mogelijk gerelateerd zijn aan de eigen onderwijspraktijk. In de beroepsproducten dienen studenten ook een link met de theorie te maken en een stevige kennisbasis te tonen. De opleiding geeft aan dat toetsing via beroepsproducten goed past bij een master in het hbo, omdat studenten hierin de brug kunnen slaan tussen theoretische kennis en de beroepspraktijk.

Het Onderwijs- en Toetsbeleid bevat een overzicht van de toetsvormen die in de verschillende modules worden ingezet. Hieruit blijkt dat het verslag een veelgebruikte toetsvorm is. Daarnaast wordt een aantal keer gebruikt gemaakt van presentaties. Verder worden een paar keer andere toetsvormen ingezet, zoals een kennisclip en een infographic.

In de documentatie en de gesprekken tijdens de bezochtdag gaven studenten aan dat de MEL een behoorlijk 'talige' opleiding is: studenten moeten vaak geschreven producten inleveren. Zij zouden

graag meer variatie zien in de ingezette toetsvormen. In het 'Dashboard kwaliteit MEL' reflecteert de opleiding op dit punt, waarbij ze aangeeft dat goede schriftelijke vaardigheden van essentieel belang zijn in een masteropleiding. Vanuit dat oogpunt zijn schriftelijke toetsvormen passend. Tegelijkertijd heeft de opleiding de afgelopen jaren wel meer variatie in toetsvormen aangebracht door het inzetten van bijvoorbeeld kennisclips en presentaties.

Beoordeling

Voor elke module is een toetsdossier uitgewerkt. Hierin wordt aangegeven aan welke leeruitkomsten/eindtermen de module bijdraagt. Deze zijn vertaald naar specifieke leerdoelen. De relatie tussen de leeruitkomsten/eindtermen en de leerdoelen is in de meeste toetsdossiers niet geëxpliciteerd. Een uitzondering is het toetsdossier voor de leerlijn Onderzoek in semester 2, waarin per leerdoel is aangegeven welke eindtermen het betreft.

Elk toetsdossier bevat daarnaast een beschrijving van de toets, de toetsprocedure en een toetsmatrijs, waarin per leerdoel de weging is aangegeven en het toetsniveau aan de hand van de taxonomie van Miller of Bloom. In de rubric zijn de leerdoelen vervolgens uitgewerkt in beoordelingscriteria met per criterium een beschrijving van de verschillende beoordelingsniveaus. Alle toetsen in de opleiding worden beoordeeld volgens een schaal

met vier niveaus: onvoldoende, voldoende, goed en uitmuntend. Een uitzondering is de leerlijn Persoonlijk Leiderschap, die wordt beoordeeld als voldaan of niet voldaan.

Elk jaar vindt in iedere module kalibratie plaats van de beoordeling en feedback door de docenten die de module gezamenlijk verzorgen. Daarbij beoordelen zij de eerste paar beroepsproducten onafhankelijk van elkaar, waarna zij de beoordeling en feedback met elkaar vergelijken en afstemmen.

Volgens het Onderwijs- en Toetsbeleid moet elke beoordeling worden voorzien van inhoudelijke feedback. De documentatie bevat per leerlijn een aantal voorbeelden van beroepsproducten van studenten, inclusief de ingevulde beoordelingsformulieren. Hieruit blijkt dat de beoordelingen inderdaad zijn voorzien van feedback. Uit het gesprek met studenten blijkt dat zij tevreden zijn over de kwaliteit van de feedback die ze ontvangen. Zij gaven ook aan de tussentijdse (formatieve) feedback te waarderen.

Afstudeeropdracht

De afstudeeropdracht wordt altijd beoordeeld door twee examinatoren, waaronder de tutorbegeleider van de student. Na een eerste onafhankelijke beoordeling komen de twee examinatoren door middel van een professionele dialoog tot een definitieve gezamenlijke beoordeling. In het geval dat zij niet tot overeenstemming komen, treedt de academic director of course director op als derde beoordelaar.

Ter voorbereiding op de bezochtdag heeft de commissie 15 afstudeeropdrachten van de opleiding bestudeerd, inclusief de ingevulde beoordelingsformulieren. Hieruit werd duidelijk dat de beoordelingscriteria van de afstudeeropdracht voornamelijk betrekking hebben op de verschillende fasen van onderzoek.

² Met ingang van het studiejaar 2023-2024 deelt de opleiding de examencommissie met één andere masteropleiding.

Examencommissie

De opleiding heeft een gezamenlijke examencommissie met de twee andere masteropleidingen van de APO². De examencommissie controleert de kwaliteit van toetsing en beoordeling in de opleiding volgens het 'Protocol borging kwaliteit door de examencommissie masters APO'. Onderdeel van deze werkwijze is dat de examencommissie ieder jaar 10% van de eindwerkstukken controleert. Dit komt neer op gemiddeld twee afstudeeropdrachten per jaar. Ook wordt per jaar één professionele dialoog gescreend. Daarnaast streeft de examencommissie ernaar om alle nieuwe toetsen en een steekproef van bestaande toetsen te beoordelen op validiteit, betrouwbaarheid en transparantie. Ook monitort de examencommissie de uitvoering van de toetsprocedures en benoemt zij de examinatoren. Voor examinatoren in masteropleidingen geldt dat zij minimaal op masterniveau moeten zijn opgeleid en bij voorkeur gepromoveerd zijn. Ook moeten zij de Basiskwalificatie Examinering bezitten. Binnen de MEL beschikken alle docenten over de Basiskwalificatie Examinering. Eén docent bezit ook de Seniorkwalificatie Examinering.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat het toetsprogramma van de opleiding over het algemeen goed in elkaar zit. De keuze voor beroepsproducten past goed bij de opleiding. Ook is de informatie over de toetsen richting studenten op orde. De commissie vindt wel dat er, ondanks de recente inspanningen van de opleiding om meer variatie aan te brengen in de toetsing, nog ruimte is voor meer gevarieerde toetsvormen. De commissie adviseert om naast de schriftelijke verslagen meer andere toetsvormen in te zetten, zoals presentaties.

De commissie is positief over het proces van beoordeling in de opleiding. De beoordeling is zeer

zorgvuldig vormgegeven, op basis van duidelijke toetsmatrizen en rubrics. Wel adviseert de commissie om in de toetsdossiers de relatie tussen de leeruitkomsten/eindtermen en de leerdoelen van de module expliciet zichtbaar te maken en te onderbouwen. Voor de leerlijn Onderzoek in semester 2 is deze relatie al geëxpliciteerd. De commissie beveelt de opleiding aan om dit op vergelijkbare wijze ook voor de andere modules uit te werken.

De commissie waardeert de aandacht voor kalibratie en de inzet van het vier-ogenprincipe bij de beoordeling van de afstudeeropdracht en de beroepsproducten. Uit de beschikbare ingevulde beoordelingsformulieren van de afstudeeropdrachten en beroepsproducten en uit het gesprek met studenten maakt de commissie op dat er bij de beoordelingen zeer rijke feedback wordt gegeven aan de studenten. De commissie heeft hier veel waardering voor en ziet dat de feedback een waardevolle bijdrage levert aan het leerproces van de studenten.

Bij het bestuderen van de selectie van 15 afstudeeropdrachten viel het de commissie op dat de beoordelingscriteria beperkt blijven tot het uitgevoerde onderzoek. De commissie heeft hier in meerdere gesprekken met de opleiding over gesproken. De commissie ziet wel dat alle leeruitkomsten/eindtermen impliciet aan bod komen in de afstudeeropdracht: studenten laten zien dat ze die bereikt hebben. De leeruitkomsten/eindtermen worden echter niet expliciet beoordeeld (met uitzondering van de eindtermen op het vlak van onderzoek). Ook de feedback in de beoordelingsformulieren heeft alleen betrekking op de uitvoering van het onderzoek. Dit is volgens de commissie niet in lijn met het toetsplan van de

opleiding, waarin is aangegeven dat alle leeruitkomsten/eindtermen worden afgetoetst in de afstudeeropdracht.

De commissie beveelt de opleiding sterk aan om de beoordelingscriteria voor de afstudeeropdracht aan te passen en daarin ook expliciet aandacht te besteden aan de leeruitkomsten buiten onderzoek. De commissie is van mening dat met name de thematiek uit de leerlijn Persoonlijk Leiderschap aanzienlijk sterker aan bod moet komen in de beoordeling van de afstudeeropdracht. In dit proces is het tevens van belang om de relatie tussen de leeruitkomsten/eindtermen en de leerdoelen van de afstudeeropdracht te expliciteren, zoals eerder ook is benoemd voor de modules in het algemeen.

Op basis van de documentatie en het gesprek met de examencommissie tijdens de bezokedag is de commissie van oordeel dat de examencommissie naar behoren functioneert. De examencommissie is deskundig en werkt volgens een degelijk protocol voor de borging van kwaliteit van toetsing en beoordeling. Wel vindt de commissie dat de borging van het eindniveau wat steviger mag worden aangezet. Voor een 'kleine' opleiding als de MEL is een jaarlijkse steekproef van 10% wat beperkt, aangezien dit neerkomt op 1-2 afstudeeropdrachten per jaar. De commissie adviseert de examencommissie om per jaar meer afstudeeropdrachten te bekijken om zodoende een breder beeld van het eindniveau te krijgen. Vanwege het kleinschalige karakter van de opleiding is het ook zaak om oog te houden voor het bewaken van de onafhankelijke positie van de examencommissie.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

4. Gerealiseerde leerresultaten

De afstudeeropdracht wordt door de opleiding benoemd als het 'eindwerk' van de opleiding, waarin alle leeruitkomsten en leerlijnen samen komen en waarin studenten de inzichten uit de verschillende leerlijnen integreren. De afstudeeropdrachten zijn van voldoende niveau en laten zien dat de studenten de leeruitkomsten hebben bereikt. Alumni zijn zeer tevreden over de opleiding en kijken er positief op terug. De opleiding sluit goed aan bij de beroepspraktijk en heeft een positieve impact op de carrière van afgestudeerden. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

De afstudeeropdracht wordt door de opleiding benoemd als het 'eindwerk' van de opleiding, waarin alle leeruitkomsten en leerlijnen samen komen. In de afstudeeropdracht integreren studenten de inzichten uit de verschillende leerlijnen.

De documentatie bevat een overzicht van alle afgestudeerden van de cohorten 2019-2021 en 2020-2022. De voorzitter van de commissie heeft hieruit een selectie gemaakt van 15 afstudeerwerken. De commissie heeft deze 15 afstudeerwerken, inclusief de ingevulde beoordelingsformulieren, bestudeerd in voorbereiding op de bezochtdag.

In de documentatie geeft de opleiding aan dat alumni over het algemeen positief terugkijken op de opleiding, een goede aansluiting tussen de opleiding en hun beroepspraktijk ervaren en tevreden zijn over hun huidige functie. De resultaten van de HBO-monitor uit 2022 die in de documentatie zijn opgenomen, onderschrijven dit beeld. Het 'Dashboard kwaliteit MEL' toont enkele voorbeelden van alumni die uitleggen hoe de opleiding hen verder heeft geholpen in hun carrière en rol als onderwijskundig leider. De opleiding geeft aan dat zij momenteel beperkt zicht heeft op de carrièrestappen van alumni en de rol van de opleiding daarin. Om hier beter zicht op te krijgen, neemt de opleiding dit onderwerp tegenwoordig mee in de jaarlijkse focusgroep met alumni.

Tijdens de bezochtdag heeft de commissie met verschillende alumni gesproken. Zij gaven aan dat ze met tevredenheid terugkijken op de opleiding en dat de opleiding een positieve impact op hun carrière heeft gehad. De opleiding heeft hen geholpen om hun rol als onderwijskundig leider beter te vervullen, onder meer door de ontwikkeling van kritische reflectie op hun onderwijskundig leiderschap, een onderzoekende houding en het kijken naar vraagstukken vanuit meerdere perspectieven. Zij gaven ook aan dat de opleiding goed aansluit bij hun onderwijspraktijk.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de 15 bestudeerde afstudeeropdrachten alle van voldoende niveau zijn. De afstudeeropdrachten laten zien dat de studenten de leeruitkomsten hebben bereikt. De commissie constateert wel dat de complexiteit van de vraagstukken in de afstudeeropdrachten wisselend is. In een aantal gevallen was de complexiteit van het vraagstuk volgens de commissie wat beperkt. De commissie herkent dat dit mede veroorzaakt wordt door het feit dat studenten de volledige ontwerpgerichte onderzoeksproces moeten doorlopen in een beperkte tijd, waardoor ze genooddaakt zijn het vraagstuk sterk af te bakken. Desalniettemin adviseert de commissie de opleiding om goed te monitoren of de vraagstukken voldoende complex zijn voor het masterniveau en te overwegen om de criteria waaraan het vraagstuk moet voldoen aan te scherpen.

Uit de documentatie en het gesprek met alumni komt naar voren dat afgestudeerden zeer tevreden zijn over de opleiding en er positief op terugkijken. De opleiding sluit goed aan bij de beroepspraktijk van alumni en heeft een positieve impact op hun carrière.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiecommissie

Naam commissielid	Functie
dr. R. (Ronald) Stevens	Hoofddocent en onderzoeker bij hetZijlstra Centrum van de Vrije Universiteit Amsterdam
dr. W.R. (Rudy) Snippe	CEO en partner bij Stocastic en docent bij Nijenrode Business University
dr. J. (Hanno) van Keulen	Universitair hoofddocent en opleidingsdirecteur van de MSc Science Education & Communication bij de Technische Universiteit Delft
F. (Frank) Roosenburg BEd	Student bij de Master Educational Leadership aan de NHL Stenden Hogeschool en afdelingsleider bij Onderwijsgroep midden Friesland

De commissie werd bijgestaan door drs. A.L. Kamphuis, extern secretaris gecertificeerd door NVAO.

Alle commissieleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2 Bezoekprogramma

Voorafgaand aan de bezokedag was er op donderdag 25 mei voor medewerkers en studenten de mogelijkheid deel te nemen aan het online inloopspreekuur (09.00-10.00 uur). Er waren geen aanmeldingen voor het spreekuur.

Donderdag 1 juni 2023

08.30-9.30 uur	Ontvangst commissie, intern overleg en voorbereiding
09.30-10.30 uur	Gesprek met directie academie en MT opleiding
10.30-10.45 uur	Intern overleg
10.45-11.30 uur	Gesprek met studenten
11.30-11.45 uur	Intern overleg
11.45-12.45 uur	Gesprek met docententeam
12.45-13.45 uur	Lunch, documentanalyse en intern overleg
13.45-14.15 uur	Gesprek met de examencommissie
14.15-14.30 uur	Intern overleg
14.30-15.15 uur	Gesprek met werkveld en alumni
15.15-16.30 uur	Intern overleg
16.30-17.15 uur	Terugkoppeling en afsluiting

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie, inclusief de volgende bijlagen:
 - o Dashboard kwaliteit MEL
 - o Tue North Masters APO
 - o Onderwijs- en Toetsbeleid MEL versie april23
 - o Matrix eindtermen en toetsplan MEL
 - o Kwaliteitsbeleid Masters APO
 - o Alumnibeleid MEL
 - o Tevredenheidsonderzoeken
 - Infographic NSE 2022 – MEL
 - Factsheet HBO monitor 2022 - MEL
 - Onderwijsevaluaties MEL semester 2 van 2021-2022 en semester 1 van 2022-2023
 - Reacties MEL team semesterevaluaties semester 2 van 2021-2022 en semester 1 van 2022-2023
 - o Reglement opleidingscommissie MLI en MEL
 - o Notulen opleidingscommissie MEL 2020-2021
 - o Notulen Opleidingscommissie APO masters 27-05-2021
 - o Protocol borging kwaliteit door de examencommissie masters APO
 - o Jaarverslag examencommissie APO masters 2021-2022
 - o Visie op onderzoek in de masteropleidingen voor schoolleiders_Landelijk netwerk
 - o Memo internationalisering binnen de masters
 - o Studiegids MEL 2022-2024
 - o Onderwijs- en Examenregelingen MEL 2020-2023
 - o Docententeam MEL
 - o Intakeopdracht MEL 2022-2023
 - o Flyer Teacher Education in a European Perspective
 - o Studiewijzers van de leerlijnen en modules
 - o Literatuurlijst MEL 2022-2024
 - o Literatuur van de leerlijnen
 - o Toetsdossiers van de leerlijnen en modules
 - o Diverse voorbeelden van beroepsproducten incl. de beoordelingen van de leerlijnen
 - o Overzicht afstudeerwerken cohort 7 en 8
- Tijdens de bezoekdag ter beschikking gesteld:
 - o Literatuur van diverse modules
 - o Infographic NSE 2023 – MEL
- Afstudeerwerken van 15 studenten, inclusief de ingevulde beoordelingsformulieren
 - o *De voorzitter heeft een selectie van 15 afstudeerwerken gemaakt uit de lijst met afgestudeerden van de twee voorgaande cohorten (2019-2021 en 2020-2022).*